

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5To/12/2016
Identifikačné číslo spisu:	9615100079
Dátum vydania rozhodnutia:	24.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Juraj Kliment
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:9615100079.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Petra Hatalu a JUDr. Petra Szaba v trestnej veci proti obžalovanému Ing. H. R. pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Tr. zák. na verejnom zasadnutí 24. novembra 2016 v Bratislave o odvolaní obžalovaného Ing. H. R. proti rozsudku samosudcu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku z 25. augusta 2016, sp. zn. PK-1T/16/2016, rozhodol

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného Ing. H. R. sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Samosudca Špecializovaného trestného súdu v Pezinku rozsudkom z 25. augusta 2016, sp. zn. PK-1T/16/2016, uznal obžalovaného Ing. H. R. za vinného z prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že

dňa 19. októbra 2015 vo vestibule Banskobystrického samosprávneho kraja na Námestí SNP č. 23 v Banskej Bystrici (ďalej len „BBSK“) ako konateľ spoločnosti BioEkoTerm, s.r.o., Závadka nad Hronom, ponúkol D. E., zamestnancovi BBSK na oddelení správy majetku a investícií, úplatok vo výške najmenej 30.000,-Eur (2.000 Eur x 15 rokov) za to, že ako referent vyššie uvedeného oddelenia v súvislosti s rozhodovaním o vyhlásení verejnej obchodnej súťaže na vydanie koncesie na dodávku tepla a modernizáciu kotolne v DSS Hrabiny zabezpečí cez ďalších svojich kolegov a nadriadených, aby bola táto súťaž opätovne vyhlásená a túto ponuku opäť zopakoval na stretnutí v budove BBSK dňa 5. novembra 2015.

Samosudca Špecializovaného trestného súdu ho za to odsúdil podľa § 336 ods. 2 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, 3 a § 36 písm. j/ Tr. zák. k trestu odňatia slobody vo výmere 6 (šesť) mesiacov, ktorého výkon mu podľa § 49 ods. 1 a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienene odložil na skúšobnú dobu v trvaní 1 (jedného) roka. Zároveň obžalovanému podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. uložil aj peňažný trest vo výmere 300 Eur (slovom tristo), a pre prípad jeho úmyselného zmarenia podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. aj náhradný trest odňatia slobody vo výmere 2 (dvoch) mesiacov.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie obžalovaný Ing. H. R..

V odôvodnení podaného odvolania obžalovaný Ing. H. R. prostredníctvom svojej obhajkyne JUDr. Andrey Slezákovskej argumentoval nasledovne:

- orgány činné v trestnom konaní, vrátane samosudcu špecializovaného trestného súdu vyhodnotili vykonané dôkazy jednostranne, pričom uprednostnili predovšetkým tie dôkazy, ktoré ho usvedčovali;
- ďalej zopakoval svoju obhajobnú argumentáciu založenú na tvrdení, že z jeho strany nešlo o korupčné správanie, ale len o obchodné rokovanie s kompetentným pracovníkom BBSK D. E., ktorý si jeho slová zle vysvetlil;
- vyššie uvedený svedok D. E. napokon nebol oprávnený v tejto veci sám nič vyhlásiť a ani ovplyvniť, nakoľko proces verejnej obchodnej súťaže sa realizuje vo viacerých stupňoch, ktorý schvaľujú viaceré osoby;
- podľa jeho názoru svojím konaním prekazil vopred dohodnutý a značne predražený obchod pre spoločnosť OPM 2SR so sídlom v Nitre, ktorý už bol v rámci úradu BBSK odsúhlasený a tento neprešiel v zastupiteľstve v dôsledku aj jeho iniciatívy;
- namietal zákonnosť použitia agenta podľa § 117 Tr. por. s tým, že tento ho iniciatívne navádzal na spáchanie trestného činu, čím došlo k nepripustnému zásahu orgánov činných v trestnom konaní do skutkového deja, čo odporuje zásadám právneho štátu.

Z týchto dôvodov sa obžalovaný Ing. H. R. podaným odvolaním domáhal, aby odvolací súd podľa § 321 ods. 1 písm. a/, b/, c/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok a podľa § 285 písm. a/ Tr. por. ho spod obžaloby oslobodil, alternatívne, aby podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 317 ods.1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3, preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1.

Najvyšší súd Slovenskej republiky postupom uvedeným v citovanom ustanovení zistil, že odvolanie proti rozsudku samosudcu špecializovaného trestného súdu podala procesná strana na to oprávnená, proti výrokom, proti ktorým odvolanie podať mohla a urobila tak v lehote ustanovenej v zákone, pričom odvolanie obžalovaného Ing. H. R. nie je dôvodné.

Treba hneď úvodom uviesť, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu, je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku a v ktorom nedošlo k žiadnym podstatným chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, pokiaľ ide o zistenie, že sa predmetný skutok stal spôsobom popísaným vo výrokovej časti napadnutého rozsudku, že ho spáchal obžalovaný Ing. H. R. a že z jeho konania nastal tam uvedený následok.

Vzhľadom k tomu Najvyšší súd Slovenskej republiky v otázke skutkových zistení v prevažnej miere odkazuje na dostatočne rozvedené dôvody rozsudku špecializovaného trestného súdu, s ktorými sa v plnom rozsahu stotožnil.

Rovnako Najvyšší súd Slovenskej republiky po preskúmaní obsahu vyšetrovacieho a súdneho spisu dospel k záveru, že výrok o vine obžalovaného Ing. H. R. bol založený na presvedčivých dôkazoch, ktoré bez akejkolvek pochybnosti vylučujú akúkoľvek inú alternatívu toho skutkového deja, ktorý bol na

základe týchto dôkazov ustálený.

Pokiaľ ide o odvolacie námietky obžalovaného Ing. H. R. smerujúce čo do výroku o vine, Najvyšší súd Slovenskej republiky úvodom považoval za potrebné uviesť, že s výnimkou námietky týkajúcej sa zákonnosti použitia agenta a jeho údajnej provokácie, išlo zo strany obžalovaného Ing. H. R. o argumentáciu, ktorú už použil v predchádzajúcich štádiách trestného konania a s ktorou sa ako už bolo prv uvedené, v dostatočnom rozsahu vyrovnal samosudca špecializovaného trestného súdu.

Pokiaľ ide o právny názor obžalovaného Ing. H. R. prezentovaného prostredníctvom jeho obhajkyne, že v posudzovanej veci mohlo ísť o policajnú provokáciu riadenú a realizovanú prostredníctvom ustanoveného agenta D. E., keď „skutok mal umelo vytvorený dej a vznikol na základe činnosti orgánov činných v trestnom konaní prezentovanej konaním ustanoveného agenta D. E., Najvyšší súd Slovenskej republiky považoval za potrebné uviesť nasledovné:

V tejto otázke odvolací senát 5 T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky opäť poukazuje na kontinuitu svojej rozhodovacej činnosti v otázke posudzovania policajnej provokácie, keď už v korupčnej kauze týkajúcej sa bývalého sudcu Okresného súdu v Čadci (sp. zn. 1 Toš 8/2009) veľmi precízne rozlišoval medzi policajnou provokáciou a tzv. „skrytou reakciou polície“, pričom aj v tomto prípade už vychádzal z judikatúry jednak Európskeho súdu pre ľudské práva (jeho klasické rozhodnutie Teixeira de Castro proti Portugalsku) a jednak Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. júna 2001, sp. zn. Tzo V 5/2001, ktorého právne závery vychádzali z nálezu Ústavného súdu Českej republiky z 22. júna 2000, sp. zn. III.ÚS 597/99), ktorá napokon vyústila do definitívneho právneho názoru uvedeného v rozsudku Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 18. októbra 2012, sp. zn. 5 To 6/12, ktorý bol publikovaný v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 52/2014.

Pod policajnou provokáciou treba rozumieť zámerné, aktívne podnecovanie alebo navádzanie, či iné iniciovanie spáchania trestnej činnosti u druhej osoby, ktorá by inak protiprávne nekonala.

Skrytá reakcia polície smie naproti tomu sledovať zistenie skutočností dôležitých pre trestné konanie, odhalenie páchatel'a trestného činu, zabezpečenie dôkazov o jeho trestno-právne postihnuteľnom konaní, zabránenie mu v jeho pokračovaní a minimalizácii spôsobených škôd.

Pokiaľ by však činnosť polície bola vedená len snahou, aby kontrolovaná osoba spáchala trestný čin, šlo by už o policajnú provokáciu trestného činu.

Za kľúčovú odlišnosť skrytej reakcie polície od policajnej provokácie sa považuje skutočnosť, že polícia neinicuje, t. j. nevytvára u kontrolovanej osoby vôľu spáchať trestný čin, ale vytvára pre spáchanie trestného činu vhodné podmienky.

Tieto podmienky však nesmú byť nijako mimoriadne, ale objektívne možné, v danej situácii obvyklé a musia nastať až s časovým odstupom potom, čo páchatel' si osvojil úmysel spáchať trestný čin a preukázateľne spravil kroky k jeho spáchaniu.

Z obsahu vyšetrovacieho spisu bolo zistené, že vyšetrovateľ Prezídia PZ, národnej kriminálnej agentúry, národnej protikorupčnej jednotky, expozitúra Západ, pplk. Ing. D. T. 19. októbra 2015 o 14.14 hod. prijal trestné oznámenie D. E., z ktorého vyplývalo, že toho istého dňa ho v úrade BBSK v Banskej Bystrici kontaktoval Ing. H. R., ktorý mu v prípade opätovného vyhlásenia verejno-obchodnej súťaže na koncesiu dodávky tepla a modernizácie kotolne DSS Hrabiny a Gymnázia v Hnúšti a jej obrazne povedané „pretlačenia“ cez kompetentné osoby, vrátane predsedu BBSK, sľúbil úplatok vo výške 2.000,- Eur ročne na obdobie 15 rokov, ktoré 20. októbra 2015 o 12.40 hod. doplnil o ďalšie skutočnosti podporené aj listinnými dôkazmi.

Následne poverený príslušník PZ Prezídia PZ, národnej kriminálnej agentúry, národnej protikorupčnej

jednotky, expozitúra Stred, Banská Bystrica uznesením z 22. októbra 2015, ČVS: PPZ-47/NKA-PK-ST-SV-2015 podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začal trestné stíhanie pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Tr. zák. preto, že

osoba zastupujúca spoločnosť BiooEkoTeam, spol. s r.o., Závadka nad Hronom dňa 19.10.2015 vo vestibule Banskobystrického samosprávneho kraja na Námestí SNP 23 v Banskej Bystrici (ďalej BBSK) ponúkla osobe D. E. zamestnanému na BBSK na oddelení správy majetku a investícií ako referent úplatok vo výške najmenej 30 000 Eur, (2000 x 15) za to, že ako referent vyššie uvedeného oddelenia v súvislosti s rozhodovaním o vyhlásení verejno-obchodnej súťaže na vydanie koncesie na dodávku tepla a modernizáciu kotolne v DSS Hrabiny, zabezpečí cez ďalších svojich kolegov a nadriadených, aby bola táto súťaž opätovne vyhlásená a v tomto konaní naďalej pokračuje.

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, na základe dovtedy zabezpečených dôkazov svedčiacich o dôvodnom podozrení voči konkrétnej osobe z páchania trestnej činnosti korupčného charakteru na návrh špeciálneho prokurátora vydal po začatí trestného stíhania vo veci nasledovné príkazy:

- podľa § 114 ods. 1, ods. 2, ods. 3 Tr. por. na vyhotovenie obrazových, zvukových alebo obrazovo-zvukových záznamov zo stretnutí medzi D. E. a Ing. H. R. na čas od 30. októbra 2015 do 29. decembra 2015 vo priestoroch BBSK;

- podľa § 117 ods. 1, ods. 3, ods. 7 Tr. por. na použitie agenta D. E., ktorý pôsobil bez legendy na čas od 30. októbra 2015 do 29. decembra 2015.

Odvolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zistil, že príslušným sudcom pre prípravné konanie špecializovaného trestného súdu vydané príkazy na zabezpečenie informácií netrpeli žiadnou formálnou chybou, keďže ich výroky obsahovali všetky zákonom predpísané náležitosti a boli podrobne odôvodnené z hľadiska, či zásah do súkromia vyššie uvedených osôb je alebo nie je primeraný a nevyhnutný.

Vychádzajúc z vyššie uvedeného Najvyšší súd Slovenskej republiky potom dospel k záveru, že zo strany orgánov činných v prípravnom konaní nešlo v tejto veci o žiadnu svojvôľu, ale o legálny (v súlade s platnými právnymi predpismi), legitímny (týkal sa vymedzeného cieľa) a proporcionálny (primeraný, nevyhnutný a inými prostriedkami nedosiahnuteľný) zásah do súkromia obžalovaného Ing. H. R..

Odvolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky potom mal za to, že orgány činné v prípravnom konaní v tomto posudzovanom prípade za účelom zistenia skutočností dôležitých pre trestné konanie, odhalenie páchatelia trestného činu a zabezpečenia dôkazov o jeho trestno-právne postihnutelnom konaní vytvorili podmienky, ktoré boli v danej situácii obvyklé, pričom tieto nastali až potom, čo si obžalovaný Ing. H. R. preukázateľne osvojil úmysel trestný čin spáchať a preukázateľne spravil kroky k jeho spáchaniu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na zabezpečené zvukové záznamy považuje vyššie uvedený záver za preukázaný bez akejkoľvek pochybnosti, keďže v danom prípade ide o dôkaz (argumentum ad veritatem - objektívny) , ktorý sprostredkováva slovné prejavy obžalovaného Ing. H. R., na podklade ktorých potom bolo možné veľmi precízne posúdiť tak objektívnu ako aj subjektívnu stránku jeho konania.

Prisudzovať iný význam jeho slovným prejavom v týchto zvukových záznamoch aj v kontexte výpovedí svedka D. E. ako aj iných nepriamych dôkazov na seba nadväzujúcich a vzájomne sa dopĺňajúcich môže len samotný obžalovaný Ing. H. R. majúci právo brániť sa spôsobom, ktorý uzná za vhodný a samozrejme jeho zvolená obhajkyňa, ale nikto iný, pokiaľ by nechcel prísť do rozporu s pravidlami logického úsudku a vyvodzovania.

Zo zabezpečených zvukových záznamov totiž bez akejkolvek pochybnosti vyplýva, že v danom prípade neboli prostredníctvom ustanoveného agenta simulované rôzne korupčné ponuky a neboli skúšané „myšlienky“ korumpujúceho a jeho cena. V posudzovanej veci teda trestná zodpovednosť nebola posúvaná do štádia, ktoré nie je navonok prejavovým trestným činom, ale len vnútorným duševným stavom (samotný úmysel spáchať trestný čin sa netrestá - cogitationis poenam nemo natur), ktorý sa však umelo, za použitia určitých operatívnych metód, objektivizuje.

Práve naopak tieto zvukové záznamy objektivizujú tvrdenia svedka D. E. v tom smere, že to bol práve obžalovaný Ing. H. R., kto prišiel s ponukou „finančnej odmeny“ v súvislosti s opätovným vyhlásením verejno-obchodnej súťaže na koncesiu dodávky tepla a modernizácie kotolne DSS Hrabiny a Gymnázia v Hnúšti a kto iniciatívne určoval podmienky tejto ponuky, vrátane výšky „splátok“ a mechanizmu ich krytia, pričom v tejto súvislosti odvolací senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rovnako nemal žiadnu pochybnosť o tom, že celý tzv. skutkový dej s trestnoprávnymi následkami takpovediac vymyslel a zinscenoval práve obžalovaný Ing. H. R. a svedok D. E. v postavení agenta sa tomuto skutkovému deju len prispôbil tým, že predstieral svoj záujem o danú ponuku.

Orgány činné v prípravnom konaní vo vzťahu k obžalovanému Ing. H. R. teda neuplatnili takú formu vplyvu, aby podnietili spáchanie trestného činu, ktorý by inak nebol spáchaný, ale naopak uplatnili takú formu vplyvu, aby bol trestný čin odhalený, teda obmedzili svoj vplyv len na vyšetrovanie trestnej činnosti pasívnym spôsobom (viď Ramanauskas proti Litve).

Odvolací senát 5T Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (bývalý odvolací senát 1Toš) nadväzujúc kontinuálne na svoje predchádzajúce rozhodnutia v tzv. korupčných kauzách (a to či už išlo o prípad bývalého prednostu Krajského pozemkového úradu v Trnave - uznesenie NS SR z 13. decembra 2006, sp. zn. 1 Toš 23/2006, o prípad bývalého primátora v Čadci - uznesenie NS SR z 5. júna 2008, sp. zn. 1 Toš 16/2007, o prípad bývalého sudcu Okresného súdu v Čadci - uznesenie NS SR z 15. apríla 2010, sp. zn. 1 Toš 8/2009, alebo o prípad bývalého poslanca KSK a dekana leteckej fakulty v Košiciach - uznesenie NS SR z 25. apríla 2013, sp. zn. 5 To 11/2012) sa v tejto otázke opätovne jednoznačne priklonil k záveru, že v posudzovanom prípade išlo zo strany orgánov činných v prípravnom konaní bez akýchkoľvek pochybností len o tzv. skrytú reakciu polície.

Najvyšší súd Slovenskej republiky zistil, že samosudca Špecializovaného trestného súdu správne zistené konanie obžalovaného Ing. H. R. právne posúdil v súlade so zákonom tak po stránke objektívnej aj po stránke subjektívnej, keď ho právne kvalifikoval ako prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 2 Tr. zák., pričom obžalovaný Ing. H. R. sa ho dopustil v priamom úmysle podľa § 15 písm. a/ Tr. zák.

Vzhľadom k tomu sa len odkazuje na odôvodnenie tejto právnej kvalifikácie, ktorú samosudca Špecializovaného trestného súdu podrobne rozviedol v napadnutom rozsudku.

Rovnako v súlade so zákonom postupoval samosudca Špecializovaného trestného súdu, keď obžalovanému Ing. H. R. vzhľadom na prevahu poľahčujúcich okolností (§ 36 písm. j/ Tr. zák. - viedol pred spáchaním trestného činu riadny život) znížil podľa § 38 ods. 3 Tr. zák. hornú hranicu zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu a uložil mu v takto zníženej trestnej sadzbe podľa vyššie uvedených ustanovení trest odňatia slobody na dolnej hranici takto stanovenej trestnej sadzby vo výmere 6 (šesť) mesiacov, ktorého výkon mu podľa § 49 ods. 1 a § 50 ods. 1 Tr. zák. podmienenčne odložil na skúšobnú dobu v trvaní 12 (dvanásť) mesiacov.

Zákonom zodpovedá aj uloženie peňažného trestu, ktorého účelom je odčerpanie majetkového prospechu, ktorý sa obžalovaný Ing. H. R. svojím protiprávnym konaním snažil získať.

Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky odvolanie obžalovaného Ing. H. R. podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.